

онлайн-курсів, підтримку для викладачів у використанні технологій та створення інноваційних цифрових навчальних матеріалів.

Ізраїль - Проєкт "Education Cities". Проєкт "Education Cities" в Ізраїлі створює інноваційні навчальні екосистеми у містах для покращення якості освіти. Він сприяє розвитку нових методик навчання та використанню технологій у навчальних програмах.

Сінгапур - Ініціатива "Smart Nation". У Сінгапурі запущено ініціативу "Smart Nation", спрямовану на створення сучасних, інтерактивних навчальних середовищ, включаючи використання віртуальної та доповненої реальності у навчанні.

Висновки: Інноваційні освітні програми світового та національного рівня сприяють покращенню доступу до якісної освіти, розвитку цифрових навичок та створенню інтерактивних та залучаючих навчальних середовищ. Вони також сприяють розвитку креативності та інновацій в освіті, що важливо в умовах цифрової трансформації.

РОЗВИТОК ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я В УКРАЇНІ: ІННОВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ

Демченко Н.В.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Вступ: В умовах пост пандемічних кризових станів постійно зростає інтерес до можливостей розробки нових ефективних методів лікування у багатьох країнах, що сприяє новим науковим дослідженням і розробкам в галузі охорони здоров'я (ОЗ). ОЗ стає в умовах сучасних викликів однією з пріоритетних галузей держави, а фармацевтична промисловість займає провідне місце в економіці України, оскільки забезпечує національну і оборонну безпеку країни в сучасних обставинах, відрізняється великою наукоємною і розвинутою кооперацією. Специфіка фармацевтичного ринку визначає унікальність системи створення та просування нових продуктів на ринок, які зважаючи на високі показники наукомісткості продукції галузі визначають основу успіху виробників лікарських засобів (ЛЗ). Це обумовлює актуалізацію інноваційного розвитку системи ОЗ, який тісно пов'язаний з науковою та інноваційною діяльністю у медичному та фармацевтичному секторах.

Мета – визначити проблеми і перспективи інноваційного розвитку охорони здоров'я в Україні.

Матеріали та методи: аналіз, синтез, узагальнення, системний метод.

Результати та їх обговорення: Питання ОЗ мають суттєвий вплив на досягнення встановлених орієнтирів розвитку національної економіки. Параметри економічної системи країни, сталість її зростання залежать від якості формування людського капіталу, насамперед від рівня та стану здоров'я громадян (в контексті науково-управлінського підходу воно є індикатором суспільних, економічних та соціальних змін, чинником формування та розвитку людського капіталу). Національна система ОЗ, при цьому стає важливою ланкою суспільного виробництва, економіки та національної безпеки країни, і це

значення поглиблюється в умовах військового стану ще більшою необхідністю та складністю ефективного забезпечення певних категорій населення необхідними ЛЗ та медичними послугами. Це вимагає особливої уваги до впровадження інновацій в системі ОЗ, зміну парадигми розвитку фармацевтичної галузі.

Відповідно до законодавства, інноваційна діяльність в Україні здійснюється за напрямками:

- проведення наукових досліджень і розробок щодо створення об'єктів інтелектуальної власності, науково-технічної продукції;
- розробка, освоєння, випуск і розповсюдження принципово нових видів техніки і технологій;
- розробка і впровадження нових ресурсозберігаючих технологій, призначених для поліпшення соціального і екологічного становища;
- технічне переозброєння, реконструкція, розширення, будівництво нових підприємств, що здійснюються вперше як промислове освоєння виробництва нової продукції або впровадження нової технології [1, ст. 327, ч. 2].

Таким чином, інноваційну діяльність у галузі ОЗ умовно можна розмежувати на:

1. організаційну діяльність (генерування нових ідей, теорій і моделей, включаючи проекти, концепції та програми, зосереджені на науково-дослідній діяльності, розробленні програмних засобів, удосконаленні методів діагностики і лікування, та у фармацевтичному секторі – модернізація технологічних процесів, освоєння сучасного обладнання, впровадженні нових технологій, а також організаційних проектів, спрямованих на реформування ОЗ);

2. науково-виробнича діяльність (створення таких об'єктів інтелектуальної власності, як оригінальні лікарські засоби та нове медичне обладнання шляхом перетворення їх на інноваційні об'єкти).

На сьогодні в Україні обставини зовнішнього (військовий стан) та внутрішнього характеру (не створено систему розроблення та цільового виготовлення лікарських субстанцій, вакцин, антибіотиків нового покоління, сучасних тест-систем та ЛЗ, а також спеціалізовані лабораторії з відповідним науково-технологічним обладнанням для проведення доклінічних випробувань) не сприяють інноваційному розвитку та конкурентоспроможності ОЗ.

Відповідно до індексу інноваційного розвитку (Bloomberg, 2021 р.), Україна втрачає позиції за останні три роки, при цьому наша держава виявилася найгіршою за продуктивністю праці, що свідчить про низький рівень застосовуваних технологій та виробництва товарів з низькою доданою вартістю, потрапила до трійки аутсайдерів за технологічними можливостями та рівнем витрат на дослідження та розробки у валовому внутрішньому продукті.

У період до 2020 р. в Україні діяла Концепція розвитку фармацевтичного сектору галузі ОЗ України [2], але відповідної Програми на її виконання так і не було розроблено. Поглиблюють кризові явища питання нормативно-правового забезпечення державної інноваційної політики у сфері ОЗ; неефективність інструментів державно-приватного партнерства у цій сфері; обмежена ефективність інноваційної інфраструктури, недосконалість механізмів економічного стимулювання підприємств до R&D і науково-технічних

(експериментальних) розробок у сфері ОЗ, а також інноваційно-технологічної модернізації виробництва; низький платоспроможний попит внутрішнього ринку на здобутки вітчизняної медичної та фармацевтичної науки й втрата нею впливу на інноваційно-технологічний розвиток вітчизняного фармацевтичного виробництва; недостатнє фінансування державою реалізації цільових і місцевих програм, що враховують завдання інноваційного розвитку ОЗ, фундаментальних наукових досліджень медицини та фармації (домінуюча роль як і раніше належить аптечному сегменту - 85% ринку фінансується безпосередньо споживачами і лише 15% - державою).

Важливість зазначених аспектів державного управління системою ОЗ полягає в тому, що дозволять модернізувати її та підвищити якість медичних послуг, і як результат збільшити рівень громадського здоров'я. Інвестиційно-інноваційний механізм реалізації державного управління в системі ОЗ пов'язаний із сукупністю інших механізмів (рис 1).

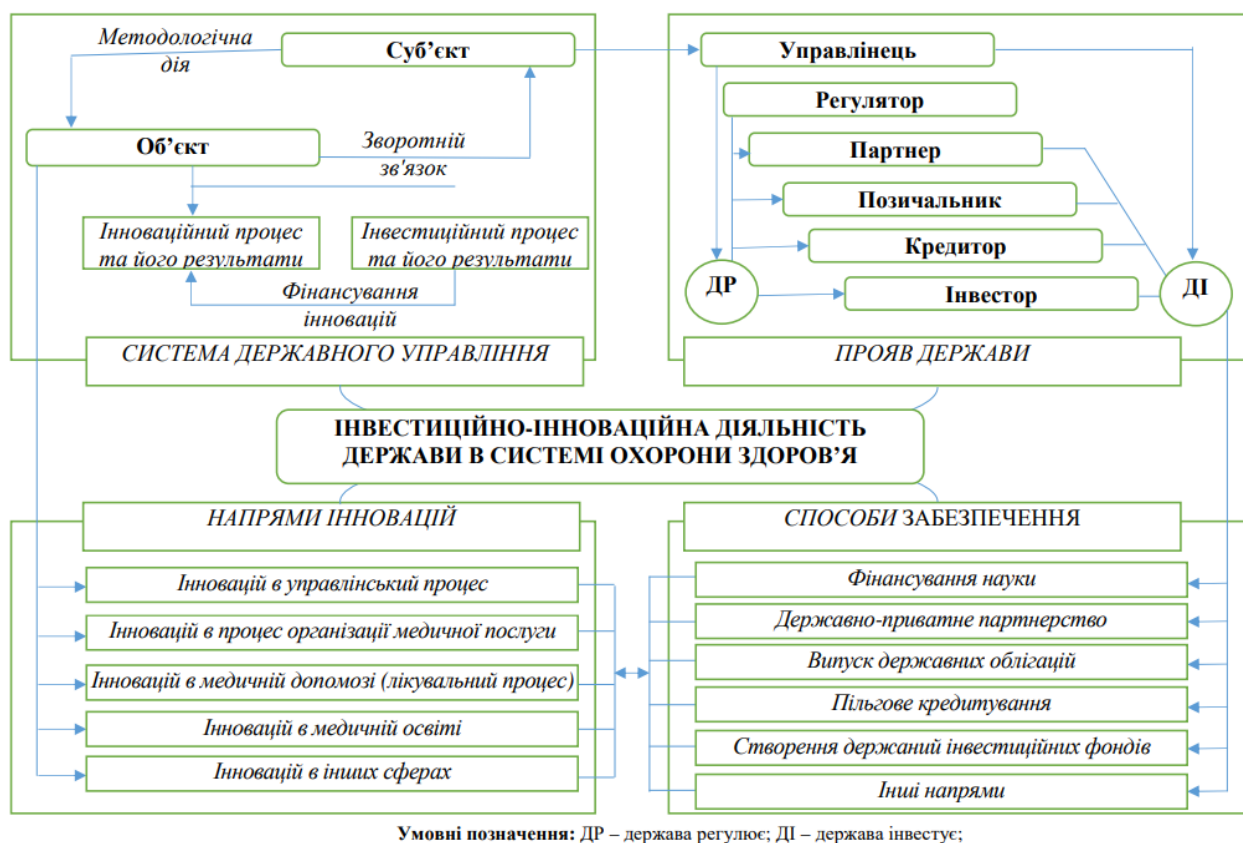

Рис. 1. Складові інвестиційно-інноваційної діяльності держави в ОЗ [3]

Висновки: Інноваційність – необхідна умова розвитку ОЗ. Інновації є необхідним базисом підвищення якості медичних послуг, що мають ознаки «якісній відсталості (відсутність сучасного оснащення, застарілі підходи до лікування та ін.). Причини полягають у «неефективній моделі загальної організації системи ОЗ, передусім в організації її фінансування та управління нею» [3]. Спектр перешкод в сучасних несприятливих умовах потребує системного управлінського підходу до розв'язання цих проблем, враховуючи

потреби суб'єктів господарювання галузі охорони здоров'я, що провадять інноваційну діяльність.

Перелік використаних джерел:

1. Господарський кодекс України від 16 січ. 2003 р. № 436-IV: зі змінами згідно закону України від 21 лип. 2020 р. № 815-IX.
URL:http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/T030436.html

2. Про затвердження Концепції розвитку фармацевтичного сектору галузі охорони здоров'я України на 2011–2020 роки : наказ МОЗ України від 13 вер. 2010 р. № 769 : зі змінами згідно наказу МОЗ України від 30 вер. 2013 р. № 843.
URL: http://search.ligazakon.ua/l_doc2.nsf/link1/MOZ11951.html

3. Л. Р. Криничко, Л. В. Сергієнко Інвестиційно-інноваційна діяльність держави в сфері охорони здоров'я // Державне управління, удосконалення і розвиток. - №8, 2020

**РОЗШИРЕННЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
СТОСОВНО БЕЗПЕКИ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ: ВИКЛАДАННЯ
ФАРМАКОНАГЛЯДУ У ЗАКЛАДІ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ В
УКРАЇНІ**

Зайченко Г.В., Горчакова Н.О., Козак Д.О.

**Національний медичний університет імені О.О. Богомольця,
Київ, Україна**

Вступ. У зв'язку з впровадженням у Реєстр кваліфікацій України професійного стандарту «професіонал з фармаконагляду» перед Міністерством охорони здоров'я України та Міністерством освіти і науки України були поставлені завдання для підготовки фахівців відповідної спеціальності, що вимагало внести зміни в освітньо-професійні програми, а також в робочі програми та календарно-тематичні плани, для підвищення обізнаності працівників галузі охорони здоров'я стосовно безпеки лікарських засобів. Вказані кроки були пов'язані з підвищенням безпеки, ефективності та якості препаратів з метою наближення їх до кращих світових стандартів та гармонізації з відповідними нормативно-регуляторними актами, зокрема Європейського Союзу.

Метою роботи було визначити компетентності здобувачів освіти закладів вищої медичної освіти стосовно безпеки лікарських засобів та проаналізувати значення викладання вибіркової дисципліни фармаконагляду у одному з вказаних закладів.

Матеріали і методи дослідження включали бібліографічний (аналіз наукової літератури за темою роботи), методи узагальнення й системного підходу, а також інформаційного синтезу.

Результати та їх обговорення. З метою більш безпечного і раціонального застосування лікарських засобів лікар та фармацевт всупереч розбіжностям у методичних підходах до оцінки безпеки лікарських засобів, виявленні межі між користю і ризиком зобов'язані вміти вчасно виявляти побічні реакції лікарських